

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

ПРОЛІТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЬ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

The Provincial Library City

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

PIK VI.

Ч. 99.

СУБОТА, 6. ВЕРЕСНЯ 1924.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, SEPTEMBER 6th, 1924.

No. 99.

VOL. VI.

Бритійський прем'єр Мек Доналд за допущенням Німеччини і Радянського Союзу до "Ліги Націй"

ГОЛОВА АНГЛІЙСЬКОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА КАЖЕ, ЩО МИР МОЖНА ОСЯГНУТИ ЛИШЕ ЧЕРЕЗ ЛІГУ.

Прем'єр остерігає також перед військовими договорами, які неминучо ведуть до війни.

ЖЕНЕВА, Швейцарія, 5-го вересня. — На зборі "Ліги Націй" промовляв вчора прем'єр Великої Британії Рамсей Мек-Доналд.

В своїй промові він заявив, що Велика Британія бачить одиноким надією майбутнього миру в вирішенні спірних питань полюбовним судом та в поширенню впливу і престижу "Ліги-Націй".

Відносно Німеччини Мек-Доналд заявив, що її місце повинно бути в "Лізі-Націй". Те саме він сказав про Союз Рад. Соц. Республік. Він закликав до акції в шім напрямі на теперішній сесії збору ліги.

Мек-Доналд сказав, що договір, заключений в Лондоні між радянським правительством і Великою Британією, є першою ознакою, що Радянський Союз вертає до справ Європи і прямує до кооперативної праці, що такі договори прив-

дуть світ назад до того стану, який існував перед 1914 р. Лише через "Лігу Націй", казав він, є надія положити дійсні основи миру. Будуче щастя світа мусить бути оперте на договорах, заключених через лігу.

Відносно Німеччини Мек-Доналд заявив, що її місце повинно бути в "Лізі-Націй". Те саме він сказав про Союз Рад. Соц. Республік. Він закликав до акції в шім напрямі на теперішній сесії збору ліги.

Мек-Доналд сказав, що договір, заключений в Лондоні між радянським правительством і Великою Британією, є першою ознакою, що Радянський Союз вертає до справ Європи і прямує до кооперативної праці, що такі договори прив-

ГЕНЕРАЛЬНИЙ РЕПАРАЦІЙНИЙ АГЕНТ ОВЕН Д. ЙОНГ ПРИБУВ ДО БЕРЛІНА.

Стадим репараційним агентом назначений Сеймор Паркер Гилберт, був, підсекретар скарбу Злуч. Держав.

БЕРЛІН, 5. вересня. — Сюди прибув Овен Д. Йонг, генеральний агент для репарацій. Він висловив своє вдволення з того факту, що Німеччина заплатила так скоро свою першу рату в сумі 20,000,000 золотих марок.

Йонг висловив також упевнення, що й альянті зі своєї сторони, будуть вповняти свої зобов'язання на підставі репараційного плану Доса.

ПАРІЖ, 5. вересня. — Сеймор Паркер Гилберт, бувший підсекретар скарбу Злучених

Держав, прийняв уряд генерального агента для репарацій на підставі плану Доса. Цей уряд обнімає тимчасово Овен Д. Йонг з Нью-Йорку, який помагав ген. Досові і іншим експертам виготовляти репараційний план.

Гилберт має приїхати до Парижа десь в середині цього місяця. По професії він є адвокатом і має 31 рік. Підсекретарем скарбу він був іменований в червні 1921 р. і позичав на тім уряді до листопада минулого року.

С.Р.С. ЗАЛОЖИТЬ ПРОТЕСТ ПРОТИ ІНТЕРВЕНЦІЇ АМЕРИКИ І АНГЛІЇ В КИТАЮ.

МОСКВА, 5. вересня. — Союз Рад. Соц. Республік має намір заложити формальний протест проти становища, яке завняла Злучені Держави і Велика Британія в зв'язку з цивільною війною в Китаю.

Не рішено ще, чи протест буде зроблений в формі отвертої ноти, чи через порозуміння між обома державами.

ВАШІНГТОН, 5. вересня. — Морські з британських, американських, французьких і япон-

ських воєнних кораблів утворили охоронний кордон довкола чужинської оселі в Шангаю.

Таку відомість депешує американський генеральний консуль в Шангаю Коннінгтем до державного департаменту.

Він дальше доносить, що нападуючі війська Кіянгу підійшли чотири милі до Шангаю і що в Нанкіні перервано залізничу і телеграфічну комунікацію.

В МОНТРЕАЛІ ВІДПРАВЛЯЮТЬ ВІД РОБОТИ ПОЧТОВИХ РОБІТНИКІВ.

МОНТРЕАЛ, 5. вересня. — Постмстер Годет оповісти вчора ввечері, що більше як 100 службовців в монреальській поштовій уряді дістали повідомлення, що після 30. вересня вони будуть відправлені зі служби.

Постмстер каже, що цей крок підприймається dlatego, щоб привернути місцевий

почтовий уряд до його нормального стану, так як від часу поагодження страйку працювало за багато робітників.

Між тими, що мають бути відправлені після 30. вересня, є робітники, що були прийняті підчас страйку, як також ті, що працювали перед страйком.

Томський заявляє, що план Доса є лише новим способом експлоатації німецької робітничої кляси.

ГОЛ, Англія, 5. вересня. — На відбуваючійся тут британським трейд-юнійним конгресі вилголився вчора догв промому М. Томський, один з членів англо-радянської конференції, що недавно тут відбувалася.

В своїй промові Томський заявив, що репараційний план Доса є лише новим проектом експлоатації німецьких робітників.

Конгрес уповажив свою генеральну раду підпирняти через Міжнародно Федерацию Професійних Союзів всі можливі кроки, аби звести разом різні елементи робітничого руху в Європі з метою встановлення солідарности в інтересі світового мира.

ЛОНДОН, 4. вересня. — Відбуваючийся в Гол трейд-юнійний конгрес поширив значно

права генеральної ради, надаючи її більшу контролю над поодинокими юніями у випадках індустріальних спорів і право інтервенувати в тих спорах.

Нова постанова не лише дозволяє раді підпирняти ініціативу у всяким індустріальнім спорі, без огляду на те, чи проситься о інтервенцію, чи ні, але й уповаживає її уляти юнію або юніям, замішаним в спорі, всяку можливу моральну і матеріальну допомогу.

А. Дж. Кук, секретар Майнерської Федерції, заявив в інтерью, що рада може тепер без переведення голосування проголосити в кожний час страйк, навіть генеральний, та накладати оподаткування на всі юні для ведення такого страйку.

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ КОМУНІСТІВ В ЧЕХІЇ.

ПРАГА. — В північній Моравії розпочався процес проти 123 членів Комуністичного Союзу Молоді, обвинувачених в активній роботі в нелегальних організаціях.

Чехословацькі власти розвізали студентську фракцію Комуністичної Парції Чехословаччини. В приміщенні фракції і у головних її робітників переведено ревізію і сконфісковано деякі матеріали.

ПРОТИРАДЯНСЬКИЙ ЗАГОВІР В ГРУЗІЇ.

При кінці минулого тижня в Радянській Грузії викрито заговір на повалення радянської влади. Контрреволюціонери пробували викликати в Грузії повстання, але їх заходи удармено, а провідників заговору арештовано.

Останні депеші з Тіфлісу, столиці Грузії, доносять, що 24 з арештованих заасуджено на смерть і розстріляно.

ЛІБЕРАЛІ ВИПШЛИ ПОСЛАМИ В КВЕБЕКУ.

МОНТРЕАЛ, 3. вересня. — Підчас доповнюючих федеральних виборів, що відбулися вчора в двох округах Квебеку, вишли послами ліберальні кандидати. В округі "Рімоскі" зібрав вибраний майор-генерал сер Юджин Фісет, бувший заступник міністра оборони, а в ділянці Монреалу, Ст. Ентойн, адзермен В. Дж. Гошин. Обидва вибрани послы відіслали побуду над консервативними кандидатами.

ДАЛЬШ ПРІСУДИ НА ФІЛІПІНСЬКИХ ЖОВНІРІВ.

МАНІЛА, Філіппіни, 1. вересня. — Воєний суд видав в суботу, присуд на філіппінських жовнірів, обвинувачених в бунті. Одного з них засуджено на 20 років в'язниці, одного на 15 років в'язниці, двоох засуджено на 10 років кожного, а двоох на 5 років кожного. В справі оставших вісьмоох обвинувачених не видано ще присуду.

ДОМАГАЮТЬСЯ \$120,000 ЗА УБИТОГО КОНСУЛЯ.

ТЕГЕРАН, Персія, 5. вересня. — Тут уважують, що Злучені Держави зажадають від Персії за убійство американського віцеконсуля Імбрія винагородження в сумі \$120,000. Половина з того мала би піти для вдови по віцеконсулю.

ОСВОБОДЖЕННЯ СТЕПАНА ФЕДАКА.

ВАРШАВА, 13. серпня. — Інтра звільнено з тюрми в Равичу Степан-Федака, який був засуджений на 4 роки в'язниці за виконання замаху на життя львівського воеводи Грабовського, зглядно йог. Писудського підчас його побуту в Львові.

Федака звільнено під умовою, що він виїде за кодон. Він виїхав негайно до Берліна на студії, відсидівши три четверті своєї карі.

Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісти".

Декларація тов. Раковського про справу Східної Галичини

ЛОНДОН, 12. серпня. — Голова радянської делегації на англо-радянській конференції Х. Г. Раковський оголосив обширну декларацию про відбудування Європи не на основах військових союзів, а на принципах самовизначення народів. В цій декларції Раковський порушив також справу Східної Галичини.

Ось що читаємо там про Східну Галичину: "Не зважаючи на те, що 70 проц. населення Східної Галичини становлять Українці і тільки 14 проц. поляки, конференція союзних послів в Парижі постановила в 1923 році прилучити Східну Галичину до

Польщі. Це не тільки насильство над всіма народами Східної Галичини, але й порушення обіцянок союзних держав дати населенню Східної Галичини право на національне самовизначення.

В наслідок перемоги союзників, що повинна була означити перемогу демократії над імперіалізмом, українське населення Східної Галичини опинилося в гіршому становищі ніж тоді, коли воно було під владою феодальної та клерикальної австро-угорської монархії.

24. вересня 1921 року при підписанню Рижської угоди Радянська Росія та Радянська

Україна урочисто заявили, що збережуть для Східної Галичини право на національне самовизначення. Радянська Росія та Радянська Україна лютворили свій протест" і в минулому році в момент анексії Східної Галичини Польшею.

Радянська делегація повторює цей протест і сьогодні. Становище в Східній Галичині загрожую ускладненнями і англійський уряд, який заявляє, що він готовий забезпечити сталий мир, обв'язаний допомогти населенню Галичини визначити свою долю. Цим актом англійський уряд виконає урочисту обіцянку, дану населенню Східної Галичини".

ГОРОЖАНСЬКА ВІЙНА МІЖ КИТАЙСЬКИМИ ГЕНЕРАЛАМИ РОЗПОЧАЛАСЯ.

Армії обох генералів узброєні в машинні карабіни, тяжку артилерію, газові бомби і аероплани.

ШАНГАЙ, Китай, 4. вересня. — Дійсна боротьба між військами провінції Кіянгу і Чекіянгу розпочалася на 30-мильовім фронті вчора рано. Боевий фронт тягнеться здовж залізниці Шангай-Нанкінг і є віддалений від цього міста окол 12 миль.

Офензиву розпочала армія Кіянгу, яка числить більше як 40,000 людей. Вона наступає півколом в напрямі Шангаю. Наступ переводиться під охороною воєно артилерії і аеропланів.

Обидві армії є добре узброєні в модерні средства війни. Вони мають машинні карабіни, тяжку артилерію, газові бомби і аероплани. Місяцями армії не є віддалені більше як дві милі.

ШАНГАЙ, 5. вересня. — За-

взяті бої між ривалізуючими китайськими арміями за піддані Шангаю, продовжались вчора через цілий день.

Війська генерала Лю Юн-Гісінга з провінції Чекіянгу, які відперли в середу атак воєно, уступили вчора по полудні перед тяжким наступом Чі Шієр Юана з Кіянгу і подаються в напрямі Шангаю.

Підчас бою великої шкоди наробили аероплани наступаючої армії, які кидали бомби на війська Чекіянгу і вбили багато людей.

(На цім місці треба додати, що давніші телеграми доносили, що нікотра з воюючих тепер китайських армії не має власної воздушної фльоти і генерали з обох сторін заявляють, що заангажують до боротьби американські і британські аероплани.)

В ШАНГАЙСЬКІЙ ПРИСТАНІ НАХОДИТЬСЯ ТЕПЕР 21. ВОЄННИХ КОРАБЛІВ.

В Шангаю висіло на беріг кілька контингентів моряків британських і 400 французьких.

ТОКІО, 4. вересня. — Департамент маринарки оповідав, що круязак "Татсута" відплив з Сасебо до Шангаю для охорони японських інтересів.

В шангайським порті знаходиться тепер 21 воєнних кораблів, з цего числа 12 американських. Кораблі стережуть американських доків, що є збу довані на китайській території поза міжнародною полюсою.

ШАНГАЙ, Китай, 4. вересня. — З воєнних кораблів висіло тут вчора на беріг 400 францу-

зьких моряків для охорони французької оселі. Також кілька контингентів британських моряків висіли на беріг в чужинській часті Шангаю.

До Шангаю напливає шораз більше втікачів з обнятих боєканських територій. Заки було замановлено рух на залізниці довані на китайській території поза міжнародною полюсою. ШАНГАЙ, Китай, 4. вересня. — З воєнних кораблів висіло тут вчора на беріг 400 францу-

БЕЛЬГІЙЦІ РОЗПОЧАЛИ ЕВАКУАЦІЮ РУРЦІНИ.

БРУКСЕЛЯ, Бельгія, 5. вересня. — Бельгійська військова евакуація Рурцини розпочалася вчора відтягненням баталіона шіснайшої артилерії, який вертає до гарнізону в Тіле-монт. Інші військові відділи будуть забирали час від часу.

Прикази на перевіз тяжкої артилерії, тенків і аеропланів зістали вже видані.

Відтягнення цих збройних сил буде становити першу частю евакуації. Другу частю

буде становити відтягнення інфантерії, яку буде забирати зазад цілими регіментами замість баталіонами.

Французька армія в Рурцині зменшена до 22,000.

БРУКСЕЛЯ, Бельгія, 5. вересня. — На підставі достовірних відомостей французька окупційна армія в Рурцині виносить під теперішню пору 22,000 сил буде становити першу частю евакуації. Другу частю

ПОЛЬЩА НЕ ХОЧЕ ПРИНЯТИ ВОЛКОВА.

ВАРШАВА, 26. серпня. — Польське правительтво відомило С.Р.С., що не годиться на назначення Петра Волкова радянським послом до Польщі. Воно пропонує радянському правительству іменувати послом "більш підходячу" особу.

Агітуючи проти прийняття Волкова, польська преса подає як головний аргумент це, що

Волков був членом Ради в Екскатеринбурзі, котра в 1918 р. видава була смертний присуд на був. царя Николая II. та членів його родини.

БЕРЛІН, 7. серпня. — В Німеччині почали виходити три нові комуністичні газети: "О-бершлезіше Роте Фане", "Лі-бекер Комуніст" і "Тіфальсер Арбайтер Цайтунг".